

Warszawa, dnia 3 czerwca 2024 r.

Poz. 21

ZARZĄDZENIE NR 21

MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

z dnia 31 maja 2024 r.

w sprawie sposobu nadzoru i kontroli wykorzystania i rozliczania środków przekazanych na realizację zadań publicznych

Na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie określa sposób nadzoru i kontroli wykorzystania i rozliczania środków, przekazanych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych, oraz sposób postępowania w zakresie ich zwrotu.

§ 2. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) środkach, rozumie się przez to:
  - a) dotacje celowe w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. a–c i e oraz ust. 2 pkt 2 i 5 ustawy o finansach publicznych,
  - b) płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich w rozumieniu art. 186 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,
  - c) dotacje przekazane na ustawowe zadania Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
  - d) środki przekazane na realizację projektów grantowych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności,

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1273, 1407, 1429, 1641, 1693 i 1872.

- e) środki przekazane w ramach programów, o którym mowa w art. 62d i art. 62h ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 475 i 742),
  - f) środki przekazane w ramach programów rządowych i resortowych, o których mowa w art. 62 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338 i 743),
  - g) środki przekazane w ramach programów rządowych i resortowych, o których mowa w art. 187 i art. 197 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177, 742 i 743),
  - h) środki przekazane na realizację programów rządowych i resortowych, o których mowa w art. 7 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 296), wraz z kosztami ich obsługi,
  - i) środki przekazane na realizację programów, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 113), wraz z kosztami ich obsługi,
  - j) inne, niż wymienione w lit. d–i, środki przekazane przez Ministra na realizację zadań publicznych, do których stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o finansach publicznych;
- 2) decyzji – rozumie się przez to decyzję administracyjną dotyczącą zwrotu środków lub ich części, umorzenia, odroczenia terminów lub rozłożenia spłaty należności na raty;
  - 3) beneficjencie – rozumie się przez to osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które otrzymały środki z budżetu państwa, z części budżetowej lub z państwowego funduszu celowego, których dysponentem jest Minister;
  - 4) komórce merytorycznej – rozumie się przez to komórkę organizacyjną Ministerstwa, z której zadaniami pozostają w bezpośrednim związku środki przekazane beneficjentom;
  - 5) komórce właściwej do spraw finansowych – rozumie się przez to komórkę organizacyjną Ministerstwa, do której zadań należy obsługa finansowa dysponenta części budżetowej, dysponenta trzeciego stopnia lub dysponenta Funduszu Solidarnościowego, Funduszu Pracy lub Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
  - 6) komórce właściwej do spraw kontroli – rozumie się przez to komórkę organizacyjną Ministerstwa, która odpowiada za realizację zadań kontrolnych w Ministerstwie;
  - 7) Ministerstwie – rozumie się przez to Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
  - 8) Ministrze – rozumie się przez to Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
  - 9) sprawozdaniu – rozumie się przez to sprawozdanie częściowe lub końcowe z realizacji zadania publicznego finansowanego w ramach przyznaných środków;
  - 10) umowie – rozumie się przez to umowę lub porozumienie, na podstawie których Minister zleca zadanie beneficjentowi i przekazuje środki;

11) ustawie o finansach publicznych – rozumie się przez to ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

§ 3. 1. Komórka merytoryczna sprawuje nadzór i kontrolę nad realizacją umowy oraz dokonuje jej rozliczenia.

2. Przedmiotem nadzoru i kontroli jest w szczególności prawidłowość wykorzystania przekazanych środków pod względem zgodności z przeznaczeniem, a także ocena relacji między wysokością wykorzystanych środków a stopniem realizacji zadań przewidzianych do sfinansowania tymi środkami.
3. Rozliczenie przekazanych środków, o którym mowa w ust. 1, polega na dokonaniu oceny realizacji zadania pod względem merytorycznym i finansowym, w szczególności:
  - 1) stanu realizacji zadania;
  - 2) efektywności, rzetelności i jakości wykonywania zadania;
  - 3) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;
  - 4) prowadzenia dokumentacji określonej w przepisach prawa i postanowieniach umowy.
4. Rozliczenie przekazanych środków odbywa się na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu, w szczególności w opisie wykonania zadania przedłożonym przez beneficjenta.
5. Zatwierdzenia rozliczenia przekazanych środków dokonuje Minister, działający na podstawie upoważnienia Ministra dyrektor komórki merytorycznej lub inny pracownik komórki merytorycznej posiadający stosowne upoważnienie Ministra.

§ 4. 1. W przypadku zatwierdzenia sprawozdania komórka merytoryczna przekazuje komórce właściwej do spraw finansowych informację o zatwierdzeniu sprawozdania, w terminie do 5 dni od dnia jego zatwierdzenia, sporządzoną według wzoru określonego w załączniku do zarządzenia.

2. Informację o zatwierdzeniu sprawozdania z wykorzystania środków przekazanych w danym roku budżetowym składa się w komórce właściwej do spraw finansowych, w nieprzekraczalnym terminie do 5 marca roku następnego, celem jej ujęcia w księgach rachunkowych poprzedniego okresu sprawozdawczego. Jeżeli dzień ten przypada w dniu wolnym od pracy, za dotrzymanie terminu uznaje się przekazanie informacji w pierwszym dniu roboczym przypadającym po dniu 5 marca. Informacje przekazane po tym terminie są ujmowane w księgach rachunkowych roku bieżącego.
3. Główny księgowy może podjąć decyzję o ujęciu informacji, o których mowa w ust. 2, przekazanych po dniu 5 marca roku następnego w księgach rachunkowych poprzedniego okresu sprawozdawczego, jeżeli jest to istotne dla rzetelności sporządzanych sprawozdań za dany okres.
4. W przypadku zatwierdzenia rozliczenia środków na realizację projektów pomocy technicznej finansowanych z udziałem środków europejskich oraz na współfinansowanie realizacji programów

finansowanych z udziałem środków europejskich, informacja o zatwierdzeniu sprawozdania może być sporządzona na wzorach dokumentów stosowanych w tych projektach i programach.

§ 5. W przypadku stwierdzenia przez komórkę merytoryczną, że przekazane środki lub ich część zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości, w rozumieniu art. 169 ustawy o finansach publicznych, i konieczny jest zwrot środków lub ich części do budżetu państwa lub państwowego funduszu celowego, stosuje się następujący tryb postępowania:

- 1) komórka merytoryczna zwraca się do komórki właściwej do spraw finansowych o wskazanie terminu, od którego nalicza się odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych;
- 2) komórka merytoryczna informuje beneficjenta o stwierdzeniu wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem, pobraniu nienależnie lub w nadmiernej wysokości oraz wzywa do zwrotu całości lub części środków, określając kwotę główną podlegającą zwrotowi oraz kwotę odsetek, i wyznacza jej termin zwrotu na wskazany numer rachunku bankowego, nie dłuższy niż 15 dni od dnia stwierdzenia wymienionych okoliczności;
- 3) po upływie terminu, o którym mowa w pkt 2, komórka merytoryczna występuje do komórki właściwej do spraw finansowych z zapytaniem, czy nastąpił zwrot środków, oraz przekazuje kopię wezwania do zwrotu całości lub części środków;
- 4) komórka właściwa do spraw finansowych informuje na bieżąco komórkę merytoryczną o zwrocie środków, przekazując kopię dowodu wpłaty;
- 5) w przypadku niedokonania zwrotu środków w terminie, o którym mowa w pkt 2, komórka merytoryczna wszczyna postępowanie administracyjne, w toku którego przygotowuje projekt decyzji administracyjnej dotyczącej zwrotu całości lub części środków;
- 6) zaakceptowany przez dyrektora komórki merytorycznej projekt decyzji jest przekazywany do akceptacji przez radcę prawnego oraz głównego księgowego;
- 7) decyzja jest podpisywana przez Ministra lub działającego na podstawie upoważnienia Ministra dyrektora komórki merytorycznej;
- 8) komórka merytoryczna przekazuje niezwłocznie decyzję beneficjentowi;
- 9) po uprawomocnieniu się decyzji komórka merytoryczna przekazuje komórce właściwej do spraw finansowych oryginał decyzji wraz z potwierdzeniem jej doręczenia beneficjentowi, a kopię decyzji – komórce właściwej do spraw kontroli;
- 10) w przypadku dokonania, na podstawie decyzji, zwrotu całości lub części środków przez beneficjenta komórka właściwa do spraw finansowych przekazuje komórce merytorycznej kopię dowodu wpłaty środków na konto Ministerstwa;
- 11) w przypadku złożenia przez beneficjenta wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wniesienia skargi do sądu administracyjnego postępowanie w tym zakresie prowadzi komórka merytoryczna;

- 12) w przypadku złożenia przez beneficjenta wniosku o umorzenie należnych do zwrotu środków, odroczenia terminu spłaty całości lub części środków lub rozłożenia spłaty na raty postępowanie w tym zakresie prowadzi komórka merytoryczna;
- 13) komórka merytoryczna przekazuje na bieżąco do komórki właściwej do spraw finansowych wszelkie informacje mogące mieć wpływ na przebieg prowadzonego postępowania egzekucyjnego.

§ 6. 1. Komórka właściwa do spraw kontroli przeprowadza kontrolę rozliczeń środków u beneficjenta.

2. W przypadku stwierdzenia, że przekazane do beneficjenta środki zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości, dyrektor komórki właściwej do spraw kontroli kieruje do dyrektora komórki merytorycznej pisemną informację o tym fakcie oraz występuje z wnioskiem o zajęcie stanowiska w sprawie.
3. Po otrzymaniu stanowiska komórki merytorycznej w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości komórka właściwa do spraw kontroli sporządza dokument pokontrolny. Dyrektor komórki właściwej do spraw kontroli przekazuje komórce merytorycznej kopię dokumentu pokontrolnego.
4. Do postępowania wynikającego z otrzymania przez komórkę merytoryczną kopii dokumentu pokontrolnego stosuje się przepis § 5.
5. Komórka merytoryczna informuje komórkę właściwą do spraw kontroli o wydaniu decyzji i zwrocie środków.

§ 7. 1. W przypadku otrzymania zawiadomienia o wykryciu nieprawidłowości w wyniku przeprowadzenia kontroli przez instytucję zewnętrzną w zakresie wykorzystania środków i wykazania, że przekazane środki zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości, komórka właściwa do spraw kontroli przesyła kopię podpisanego dokumentu pokontrolnego wraz z kopiami innych dokumentów do komórki merytorycznej oraz komórki właściwej do spraw finansowych.

2. Do postępowania wynikającego z otrzymania kopii dokumentów przez komórkę merytoryczną stosuje się przepis § 5.

§ 8. 1. W przypadku nieuiszczenia, w terminie wskazanym w decyzji, kwoty środków przypadających do zwrotu komórka właściwa do spraw finansowych wszczyna postępowanie egzekucyjne, zgodnie z ustawą z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 i 2760).

2. W przypadku stwierdzenia przez organ egzekucyjny, po przeprowadzeniu postępowania egzekucyjnego, bezskuteczności egzekucji i wydania postanowienia o jej umorzeniu wobec

beneficjenta komórka właściwa do spraw finansowych przekazuje komórce merytorycznej kopię kompletu dokumentów, potwierdzonych za zgodność z oryginałem.

3. Po otrzymaniu kopii kompletu dokumentów komórka merytoryczna podejmuje działania w zakresie dochodzenia zwrotu środków z majątku członków organów zarządzających jednostek dotowanych, zgodnie z art. 107 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 i 2760) w związku z art. 67 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
4. W zakresie działań, o których mowa w ust. 3, komórka merytoryczna wszczyna postępowanie administracyjne, w toku którego wydaje się decyzję o zwrocie środków.
5. W zakresie decyzji, o której mowa w ust. 4, przepis § 5 stosuje się odpowiednio.

§ 9. 1. W trakcie prowadzenia postępowań w zakresie zwrotu środków radca prawny ustala terminy przedawnienia zobowiązania z tytułu zwrotu środków.

2. W zakresie czynności, o których mowa w ust. 1, komórka merytoryczna i komórka właściwa do spraw finansowych przekazują do radcy prawnego wszelkie informacje i dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie terminów przedawnienia zobowiązania z tytułu zwrotu środków.

§ 10. W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej kontroli, okoliczności wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych komórka merytoryczna lub komórka do spraw kontroli przygotowuje projekt zawiadomienia do rzecznika dyscypliny finansów publicznych i przekazuje go do podpisu Ministrowi.

§ 11. Traci moc zarządzenie nr 39 Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie sposobu nadzoru i kontroli wykorzystania i rozliczania dotacji celowych (Dz. Urz. Min. Rodz. i Pol. Społ. poz. 42 oraz z 2022 r. poz. 17).

§ 12. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER

RODZINY, PRACY I POLITYKI

SPOŁECZNEJ

AGNIESZKA DZIEMIANOWICZ-BAK

Załącznik do zarządzenia nr 21
 Ministra Rodziny, Pracy i Polityki
 Społecznej z dnia 31 maja 2024 r.
 (poz. 21)

WZÓR

Informacja o zatwierdzeniu sprawozdania z wykorzystania środków Wybierz element.

Okres sprawozdawczy:

Wybierz element.	Wybierz element.
------------------	------------------

**Komórka organizacyjna MRPiPS
 zatwierdzająca sprawozdanie:**

Wybierz element.

Nazwa programu:

.....

L p.	Nr umowy	Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Kwota przekazanych środków (w zł)	Data zakończenia realizacji zadania	Data złożenia sprawozdania wg umowy	Data wpływu sprawozdania	Przekroczenie terminu	Działanie podjęte po przekroczeniu terminu	Uwagi	Kwota zatwierdzonych środków	Data zatwierdzenia
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.												
2.												
3.												
4.												
5.												
6.												
7.												
8.												
9.												
10.												

Imię i Nazwisko

Stanowisko służbowe

Podpis

Data

Opracował:

Zatwierdził: